

Gluhonemi otroci.

Nekaj posebno zanimivega vam bom povedal. O gluhonemih otrocih. — Otroci so, kot ste vi; nekateri kar srčkani, a nekaj jim manjka: ne slišijo in govoriti ne morejo tako, kakor bi radi. Vi ste tako srečni, da slišite zvonove, slišite lepo petje, sami po-jete, godbo poslušate; gluhonemi otroci ne slišijo ne zvonov, ne petja, ne godbe, pa tudi sami ne morejo peti. Ali ni to bridko? Kako pa je z njihovim govorjenjem?

V Ljubljani na Zaloški cesti stoji nasproti bolnice visoka hiša: šola za gluho-

neme. V spodnjih prostorih so šolske sobe, kjer se vrše tako rekoč čudeži: tu se namreč mladi otroci nauče govoriti. Ko pridejo gluhonemi otročki v šolo, ne znajo prav nič govoriti. Pridejo v šolske sobe. Te sobe so drugačne kakor v vaših šolah. Okno je ponavadi zelo veliko. Otroci sede v polkrogu, s hrbtnom obrnjeni proti oknu, da jih ne moti cesta. Napeto in pozorno gledajo v učitelja, ki sedi v kratki razdalji pred njimi. Otroci namreč ne slišijo, kaj učitelj govori, a vidijo pa, kako odpira usta in iz tega odpiranja ust hitro sestavijo besede. Zato pa mora učitelj govoriti počasi, razločno. Ali ni to čudno? Kako pa se morejo naučiti, da iz odpiranja ust delajo besede? To je pa težko delo! Že v naših šolah morajo imeti učitelji potrpljenje z vami, a pri gluhonemih mora biti učitelj še zlasti potrpežljiv in strokovno izobražen za to težko delo!

V prvem razredu malčki sploh ne vedo, kaj je to glas, beseda. Najprej se nauče pravilno dihati. Potem gledajo pazno v učitelja, posnemajo nastavo njegovih ust, drže učitelja za grlo in sebe tudi prijemajo za grlo, da čutijo tresenje glasu. S trudom se posreči učitelju, da prižubori otroku iz dotlej zaprtih ust prva besedica »pa«, ki velja tudi kot pozdrav najmlajših gluhonemih. Ko te namreč srečajo, ti živahno kličejo »pa« ter obenem mahajo z rokami.

Na sliki vidite, da ima učitelj prtič okoli vratu; to je zato, da učitelja ne umažejo otrokove roke. Pa ne smete misliti, da se gluhonemčki nič ne umivajo; o, in še kako!

V drugem in tretjem razredu se otroci uče sestavljati posamezne besede, tvoriti pojme. Kako gre to težko! V tretjem razredu, ko ste vi že kar učeni in ste že tako srečni, da hodite k sv. obhajilu, se gluhonemi otroci šele začno učiti verouka, pa ne tako, kakor vi, vse drugače. Nekateri izmed vas, ki imate mehko srce, bi gotovo jokali, ko bi slišali, kako molijo gluhonemi otroci v 3. razredu »Oče naš« in »Zdrava Marija«. Počasi gre in pretresljivo zvene njihovi šibki glasovi. Molijo pa prav radi.

K prvemu sv. obhajilu gredo šele v petem razredu. No, pa se pripravijo zelo lepo!

Ne smete misliti, da so naši gluhonemi otroci neumni, zabiti! Ne, ne, ampak prav brihtne glavice imajo, nekateri pišejo krasno, rišejo tako lepo, da še vas posekajo. Imajo torej samo to napako, da ne morejo govoriti kakor vi, ki ste polnočutni. Govoriti pa ne morejo zato, ker ne slišijo. Slišijo pa zato ne, ker so imeli v prvi otroški dobi težke bolezni ali pa so to bolezen podedovali.

V višjih razredih (6, 7, 8) se uče otroci vseh predmetov, kakor vi, le v manjšem obsegu. Otrok je v vsakem razredu navadno 10 ali 12; pa ima s temi učitelj toliko opravila, da ga to delo utruji.

Ko dovrše gluhonemi otroci šolo, se razidejo na vse strani. Dečki si največkrat izberejo krojaško in čevljarsko obrt, deklice pa gredo za šivilje. Tole vam še moram povedati: povsod jih imajo mojstri radi, ker gluhonemi so silno vestni in dobri delavci.

Je pa le žalostno njihovo življenje! Šola jim je sicer dala mnogo, toda sluha jim ni mogla dati.

Otroci! Za eno uro samo zatisnite ušesa tako, da ne boste slišali ne mamice, ne očka, ne zvonov, ne petja, ne godbe, pa boste vsaj malo razumeli bedo gluhonemih otrok, ki niso in ne bodo nikdar slišali.

Prosim vas, ne norčujte se iz gluhonemih! Ko vidite njihovo mahanje z rokami, ki jim nadomešča govor, ne smejte se jim, pač pa iskreno zahvalite dobrotnega Boga za dragoceni dar sluha in govora.

Janez Pucelj:

Pomlad.

*Ptička me kliče:
Dragica, pridi,
pridi iz čumnate
v sredo polja!
Vsaka že bilka
v cvetje hiti
sredi polja.*

*Oj ptička moja,
lahko je tebi
sredi polja:
ko sredi srca
vsaka ti misel
v pesem brsti!
O da sem jaz kakor ti!*

UGANKE • SKRIVALICE IN DRUGO

1. Vprašanje. (Dragan.)

Katera mesta so v stavkih »Aeroplan leti kot orel«, »Vedno moramo starše ubogati«, »Okno je bilo že prej ubito, ljuba mati«.

2. Posetnica. (Dragan.)

Ivan C. Krot
Črna

Kaj je
ta mož?